

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

برنامه درسی

بازنگری شده

دوره کارشناسی

رشته فلسفه و کلام اسلامی

گروه: علوم انسانی

مصوب جلسه شماره ۹۲ مورخ ۹۵/۱۱/۲۴ کمیسیون برنامه ریزی آموزش عالی

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

برنامه درسی دوره کارشناسی رشته فلسفه و کلام اسلامی

کارگروه: الهیات و معارف اسلامی

گرایش: --

گروه: علوم انسانی

رشته: فلسفه و کلام اسلامی

مقطع: کارشناسی

۱- با استناد مصوبه جلسه شماره ۹۲ مورخ ۱۳۹۵/۱۱/۲۴ کمیسیون برنامه ریزی آموزش عالی برنامه بازنگری شده دوره کارشناسی رشته فلسفه و کلام اسلامی به شرح زیر مورد تصویب قرار گرفت:

۲- این برنامه از تاریخ تصویب، جایگزین برنامه های درسی مقطع کارشناسی رشته فلسفه و کلام اسلامی مصوب ۱۸۹ مورخ ۱۳۶۸/۱۲/۲۰، ۱۸۸ مورخ ۱۳۶۸/۱۲/۱۳ و ۴۹۳ مورخ ۱۳۸۲/۰۹/۰۸ شد و برای دانشجویانی که از این به بعد وارد دانشگاه می شوند لازم الاجرا می باشد.

۳- برنامه درسی بازنگری شده مقطع کارشناسی رشته فلسفه و کلام اسلامی در سه فصل: مشخصات کلی، جداول و سرفصل دروس برای اجرا به دانشگاههای مجری ابلاغ می شود.

عبدالرحیم نوه ابراهیم

دبیر شورای عالی برنامه ریزی آموزشی

Handwritten signature in blue ink.

مشخصات کلی برنامه درسی رشته

فلسفه و کلام اسلامی در مقطع کارشناسی

Islamic Philosophy and Kalam: Bachelor's Degree

فصل اول

مقدمه:

تعریف رشته

فلسفه که در قرون اولیه اسلامی وارد جهان اسلام شد از دویست مسأله تجاوز نمی کرد، اما فلاسفه و حکمای اسلامی این مسایل را به هفتصد مسأله رساندند. ایرانیان در پرتو مکتب تشیع بیش از سایر مذاهب به امر تعقل اهتمام ورزیدند و با الهام از قرآن کریم و روایات اهل بیت (ع) به فلسفه صیغه اسلامی دادند. پیدایش مکتب مشاء به نمایندگی ابن سینا و مکتب اشراق به نمایندگی سهروردی و مکتب حکمت متعالیه به نمایندگی صدرالمآلهین شیرازی نشانگر همت و تلاش ایرانیان مسلمان در ترویج و شکوفایی فلسفه است.

رشته فلسفه و کلام اسلامی، چنان که از نامش هویداست، از دو قلمرو اصلی تشکیل می شود؛ فلسفه اسلامی، و کلام اسلامی. کلام اسلامی، سنت دین‌شناسانه ای در کنار فلسفه اسلامی بوده است که هدف‌اش دفاع عقلانی از آموزه‌های اصلی دین مبین اسلام است؛ البته با مبانی و ارکانی غیر از مبانی و ارکان فلسفه اسلامی. این هر دو سنت، به ویژه در ایران، سنتهای فکری پیوسته و بی‌انقطاعی بوده‌اند که بدون هیچ گسستی تا دوران معاصر استمرار یافته‌اند. پیش‌نیاز ضروری آموزش و پژوهش در این دو قلمرو تسط کافی بر زبان عربی و منطق است. از متخصص این رشته انتظار می‌رود که قادر باشد آموزه‌های اصلی دین را تبیین عقلی کند و از آنها دفاع عقلانی نماید. امروزه در کلام جدید و فلسفه دین در غرب عهده‌دار چنین بحثهایی است. ظهور آرای دین‌شناسانه نوین و شبهات دینی جدید در اثر تعامل فکری با غرب، بویاسازی این رشته و بازنگری در آن را ضروری می‌سازد.

هدف رشته

* دین‌شناسی فلسفی کلامی

ضرورت و اهمیت رشته

* دفاع عقلانی از دین

نقش و توانایی فارغ التحصیلان

* با توجه به جایگاه باورهای دینی در جامعه ما، دانش‌آموختگان می‌توانند نقش فرهنگی تربیتی پررنگی در جامعه داشته باشند؛ می‌توانند به عنوان مشاور فرهنگی و دینی، دبیر، معلم، و... نقش ایفا کنند.

طول دوره و شکل نظام

* شکل نظام بصورت ترمی - واحدی خواهد بود. و هر واحد نظری معادل ۱۶ ساعت، واحد عملی یا آزمایشگاهی معادل ۳۲ ساعت، کارگاهی، عملیات صحرایی یا کار در صحنه معادل ۴۸ ساعت، کارآموزی و کارورزی معادل ۶۴ ساعت در طول یک نیمسال تحصیلی تدریس می‌شود.
* طول دوره کارشناسی حداکثر ۶ سال خواهد بود.

تعداد و نوع واحدهای درسی

تعداد کل واحدهای دوره کارشناسی فلسفه و کلام اسلامی ۱۳۹ واحد است که در چهار گروه زیر عرضه می‌شود:

تعداد واحد	درس
۲۰	دروس عمومی
۳۸	دروس پایه
۶۹	دروس تخصصی الزامی
۸	دروس تخصصی اختیاری
۱۳۵	جمع کل واحدهای درسی

شرایط پذیرش دانشجو

صلاحیتهای عمومی؛ و صلاحیت علمی که از طریق آزمون سراسری سنجیده می‌شود.

فصل دوم

جدول دروس عمومی

پیشنیاز	تعداد ساعات			تعداد واحد			نام درس	ردیف
	جمع	عملی	نظری	جمع	عملی	نظری		
	۴۸	-	۴۸	۳	-	۳	فارسی عمومی	۱
	۴۸	-	۴۸	۳	-	۳	زبان خارجی عمومی	۲
	۳۲	۳۲	-	۱	۱	-	تربیت بدنی ۱	۳
تربیت بدنی ۱	۳۲	۳۲	-	۱	۱	-	تربیت بدنی ۲	۴
	۳۲	-	۳۲	۲	-	۲	دانش خانواده و جمعیت	۵
	۱۹۲	-	۱۹۲	۱۲	-	۱۲	*دروس عمومی معارف اسلامی	۶
	۳۸۴	۶۴	۳۲۰	۲۲	۲	۲۰	جمع کل	

*دروس عمومی معارف اسلامی طبق جدول پیوست ذیل

عناوین دروس عمومی معارف اسلامی

ردیف	گروه	عنوان درس	تعداد واحدها			تعداد ساعات			پیشنیاز
			نظری	عملی	جمع	نظری	عملی	جمع	
۱	مبانی نظری اسلام ۴ واحد	اندیشه اسلامی ۱ (مبدأ و معاد)	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲	
۲		اندیشه اسلامی ۲ (نبوت و امامت)	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲	
۳		انسان در اسلام	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲	
۴		حقوق اجتماعی و سیاسی در اسلام	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲	
۵	اخلاق اسلامی ۲ واحد	فلسفه اخلاق (با تکیه بر مباحث تربیتی)	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲	
۶		اخلاق اسلامی (مبانی و مفاهیم)	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲	
۷		آیین زندگی (اخلاق کاربردی)	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲	
۸		عرفان عملی در اسلام	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲	
۹	انقلاب اسلامی ۲ واحد	انقلاب اسلامی ایران	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲	
۱۰		آشنایی با قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲	
۱۱		اندیشه سیاسی امام خمینی (ره)	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲	
۱۲	تاریخ و تمدن اسلامی ۲ واحد	تاریخ فرهنگ و تمدن اسلامی	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲	
۱۳		تاریخ تحلیلی صدر اسلام	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲	
۱۴		تاریخ امامت	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲	
۱۵	آشنایی با منابع اسلامی ۲ واحد	تفسیر موضوعی قرآن	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲	
۱۶		تفسیر موضوعی نهج البلاغه	۲	-	۲	۳۲	-	۳۲	

۱- دروس الزامی معارف اسلامی برای مقطع کارشناسی در مجموع گرایش های پنج گانه ۱۲ واحد از ۳۲ واحد پیشنهادی است.

۲- دانشجویان از ۸ واحد پیشنهادی در گرایش مبانی نظری اسلام ۴ واحد، از ۸ واحد در گرایش اخلاق اسلامی ۲ واحد، از ۶ واحد در گرایش انقلاب اسلامی ۲ واحد، از ۶ واحد در گرایش تاریخ و تمدن اسلامی ۲ واحد و از ۴ واحد در گرایش آشنایی با منابع اسلامی ۲ واحد را برمی گزینند.

جدول شماره ۱

جدول دروس تخصصی الزامی رشته فلسفه و کلام اسلامی در مقطع کارشناسی

ردیف	نام درس	تعداد واحد			تعداد ساعات		
		نظری	عملی	جمع	نظری	عملی	جمع
۱	فلسفه‌ی اسلامی ۱	۴		۴	۶۴		۶۴
۲	فلسفه‌ی اسلامی ۲	۴		۴	۶۴		۶۴
۳	فلسفه‌ی اسلامی ۳	۴		۴	۶۴		۶۴
۴	فلسفه‌ی اسلامی ۴	۴		۴	۶۴		۶۴
۵	فلسفه‌ی اسلامی ۵	۴		۴	۶۴		۶۴
۶	فلسفه‌ی اسلامی ۶	۴		۴	۶۴		۶۴
۷	تاریخ فلسفه‌ی اسلامی ۱	۲		۲	۳۲		۳۲
۸	تاریخ فلسفه‌ی اسلامی ۲	۲		۲	۳۲		۳۲
۹	تاریخ فلسفه‌ی اسلامی ۳	۲		۲	۳۲		۳۲
۱۰	تاریخ فلسفه‌ی غرب ۱	۲		۲	۳۲		۳۲
۱۱	تاریخ فلسفه‌ی غرب ۲	۲		۲	۳۲		۳۲
۱۲	تاریخ فلسفه‌ی غرب ۳	۲		۲	۳۲		۳۲
۱۳	عرفان نظری ۱	۲		۲	۳۲		۳۲
۱۴	عرفان نظری ۲	۲		۲	۳۲		۳۲
۱۵	عرفان نظری ۳	۲		۲	۳۲		۳۲
۱۶	فلسفه و تاریخ علم کلام	۲		۲	۳۲		۳۲
۱۷	کلام ۱	۲		۲	۳۲		۳۲
۱۸	کلام ۲	۲		۲	۳۲		۳۲
۱۹	کلام ۳	۲		۲	۳۲		۳۲
۲۰	کلام ۴	۲		۲	۳۲		۳۲
۲۱	منطق تصوّر	۳		۳	۴۸		۴۸
۲۲	منطق تصدیق	۳		۳	۴۸		۴۸

قیاس و برهان	۳		۳	۳	۴۸	منطق تصدیق	۲۳
جدل	۲		۲	۲	۳۲	قیاس و برهان	۲۴
مغالطات	۲		۲	۲	۳۲	جدل	۲۵
خطابه و شعر	۲		۲	۲	۳۲	مغالطات	۲۶
منطق جدید	۴		۴	۴	۶۴	ندارد	۲۷
جمع کل	۶۹		۶۹	۶۹	۱۱۰۴		

جدول شماره ۲

جدول دروس پایه رشته فلسفه و کلام اسلامی در مقطع کارشناسی

ردیف	نام درس	تعداد واحد			تعداد ساعات		
		نظری	عملی	جمع	نظری	عملی	جمع
۱	آموزش زبان عربی (۱)	۴	-	-	۶۴		۶۴
۲	آموزش زبان عربی (۲)	۶	-	-	۹۶		۹۶
۳	آموزش نحو عربی (۱)	۴	-	-	۶۴		۶۴
۴	آموزش نحو عربی (۲)	۴	-	-	۶۴		۶۴
۵	قرائت متون فرهنگ عربی (۱)	۲	-	-	۳۲		۳۲
۶	ترجمه از عربی به فارسی (۱)	۲	-	-	۳۲		۳۲
۷	ترجمه از عربی به فارسی (۲)	۲	-	-	۳۲		۳۲
۸	تاریخ اسلام	۲	-	-	۳۲		۳۲
۹	آشنایی با علوم حدیث	۲	-	-	۳۲		۳۲
۱۰	آشنایی با قرآن کریم	۲	-	-	۳۲		۳۲
۱۱	آشنایی با کلیات فقه و حقوق اسلامی	۲	-	-	۳۲		۳۲
۱۲	آشنایی با مبانی فقه و حقوق اسلامی	۲	-	-	۳۲		۳۲
۱۳	آشنایی با ادیان بزرگ	۲	-	-	۳۲		۳۲
۱۴	مبانی کامپیوتر و کاربرد آن	۲	-	-	۳۲		۳۲
	جمع کل	۳۸		۳۸	۶۰۸		۶۰۸

جدول شماره ۳

جدول دروس تخصصی اختیاری رشته فلسفه و کلام اسلامی در مقطع کارشناسی

پیشنیاز/همنیاز	تعداد ساعات			تعداد واحد			نام درس	ردیف
	جمع	عملی	نظری	جمع	عملی	نظری		
	۳۲		۳۲	۲		۲	فرق و مکاتب کلامی در تمدن اسلامی	۱
	۳۲		۳۲	۲		۲	خداشناسی در قرآن و حدیث	۲
کلام ۴	۶۴		۶۴	۴		۴	کلام جدید	۳
	۳۲		۳۲	۲		۲	فلسفه‌ی دین	۴
	۳۲		۳۲	۲		۲	فلسفه‌ی منطق	۵
	۳۲		۳۲	۲		۲	فلسفه برای کودکان	۶
	۲۲۴		۲۲۴	۱۲		۱۲	جمع کل	

فصل سوم

مشخصات و سرفصلهای دروس

عنوان درس به فارسی: آموزش زبان عربی (۱)

عنوان درس به انگلیسی: Arabic-Language Training (۱)

تعداد واحد: ۴
نوع درس: پایه
تعداد ساعت: ۶۴
نوع واحد: نظری
پیش‌نیاز: ندارد
آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با واژگان، ترکیبات و جملات ساده عربی

اهداف رفتاری: توانایی فهم و تحلیل متون عربی

سرفصل درس:

۱. واج شناسی (با تکیه بر مصوت های کوتاه، بلند و مرکب)

۲. نقش های اصلی واژه در زبان عربی

۳. ترکیب های واژگانی (اضافی، وصفی، اضافی-وصفی)

۴. شناخت انواع جمله (اسمیه و فعلیه)

۵. آشنایی با ساختار جملات ساده و گسترده

۶. بازشناسی نحوه کاربرد ابزارهای زبانی (حروف ربط، حروف جر، حروف نصب و ...)

روش ارزشیابی:

پروژه	آزمون های نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون های نوشتاری: ۶۰ درصد	۲۰ درصد	۲۰ درصد
	عملکردی		

فهرست منابع:

کتاب آموزش زبان عربی (۱) تألیف دکتر آذرتاش آذرنوش، مرکز نشر دانشگاهی

عنوان درس به فارسی: آموزش زبان عربی (۲)

عنوان درس به انگلیسی: Arabic-Language Training (۲)

تعداد واحد: ۶ تعداد ساعت: ۹۶

نوع درس: پایه نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: آموزش زبان عربی (۱) آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنا ساختن دانشجویان با ساختارهای گوناگون زبان عربی و تقویت توان قرائت، فهم و تکلم به این زبان

اهداف رفتاری: توانایی فهم و تحلیل متون عربی

سرفصل درس:

۱. آشنایی با قیده‌های ساده و ترکیبی در زبان عربی (حال، تمییز، قید بیانی و ...)

۲. شناخت اشکال گوناگون افعال ربطی (ان، لکن، ف، و ...)

۳. شناخت اشکال گوناگون جملات موصولی (میهم، معین و ...)

۴. آشنایی با پرکاربردترین ساختارهای ویژه زبان عربی مانند کلا، کلنا، ما، ان و ...

۵. شناخت انواع فعل‌های کمکی در زبان عربی و چگونگی استعمال آنها مانند: کاد + مضارع، عاد + مضارع، مازال + مضارع

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون‌های نهایی	پروژه
۲۰ درصد	۲۰ درصد	آزمون‌های نوشتاری: ۶۰ درصد	
		عملکردی	

فهرست منابع:

کتاب آموزش زبان عربی (۲) تألیف دکتر آذرتاش آذرنوش، مرکز نشر دانشگاهی

عنوان درس به فارسی: آموزش نحو عربی (۱)

عنوان درس به انگلیسی: Arabic-Syntax Training (۱)

تعداد واحد: ۴ تعداد ساعت: ۶۴

نوع درس: پایه نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: زبان عربی (۲) آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آموزش ساختارهای نحوی عربی با نظر به مصطلحات کلاسیک (اعراب، بنا و مرفوعات)

اهداف رفتاری: توانایی فهم و تحلیل متون عربی

سرفصل درس:

۱. شناخت انواع معرب و مبنی (اسم و فعل)

۲. شناخت انواع اسم منصرف و غیر منصرف

۳. شناخت مواضع رفع، نصب، و جزم فعل مضارع

۴. شناخت انواع اسم مرفوع و احکام آنها: مبتداء، خبر و ...

۵. حروف شبیه به لیس

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون‌های نهایی	پروژه
۲۰ درصد	۲۰ درصد	آزمون‌های نوشتاری: ۶۰ درصد	
		عملکردی	

فهرست منابع:

مبادی العربیه (۳) رشید الشرتونی

عنوان درس به فارسی: آموزش نحو عربی (۲)

عنوان درس به انگلیسی: Arabic-Syntax Training (۲)

تعداد واحد: ۴ تعداد ساعت: ۶۴

نوع درس: پایه نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: آموزش نحو عربی (۱) آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آموزش ساختارهای نحوی عربی با نظر به مصطلحات کلاسیک (اعراب، بنا و مرفوعات)

اهداف رفتاری: توانایی فهم و تحلیل متون عربی

سرفصل درس:

۱. شناخت انواع اسم منصوب و احکام آنها: مفعول مطلق، مفعول به و ...

۲. شناخت انواع اسم مجرور و احکام آنها: مجرور به حرف جرّ، مضاف الیه و ...

روش ارزشیابی:

پروژه	آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری: ۶۰ درصد	۲۰ درصد	۲۰ درصد
	عملکردی		

فهرست منابع:

منبع: میادی العربیه (۳) رشید الشرتونی

عنوان درس به فارسی: قرائت متون فرهنگ عربی

عنوان درس به انگلیسی: Reading Comprehension of Arabic Cultural Texts

تعداد واحد: ۲ تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: پایه نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: آموزش زبان عربی (۲) آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آماده سازی دانشجویان در خواندن متون عربی و اعمال اعراب های لازم

اهداف رفتاری: توانایی فهم، تحلیل، و استدلال بر اساس متون عربی سرفصل درس:

اعراب گذاری متونی مانند نهج البلاغه، طه حسین، توفیق الحکیم، محمود تیمور و ...

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان ترم	آزمون‌های نهایی	پروژه
۲۰ درصد	۲۰ درصد	آزمون‌های نوشتاری: ۶۰ درصد	
		عملکردی	

فهرست منابع:

گزیده های نظم و نثر عربی از مجموعه کتاب هایی که در همین زمینه چاپ شده است.

عنوان درس به فارسی: ترجمه از عربی به فارسی (۱)

عنوان درس به انگلیسی: Translation from Arabic to Persian (۱)

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: پایه

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: آموزش زبان عربی (۲)

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آگاهی از نظریه های معروف ترجمه

اهداف رفتاری: توانایی ترجمه متون عربی به فارسی

سرفصل درس:

ترجمه قطعاتی از کتاب های کهن تا معاصر به انتخاب استاد درس و آموزش نظریه های مختلف ترجمه حین ترجمه آنها

روش ارزشیابی:

پروژه	آزمون های نهایی	میان ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون های نوشتاری: ۶۰ درصد	۲۰ درصد	۲۰ درصد
	عملکردی		

فهرست منابع:

درآمدی بر مبانی ترجمه، بابک فرزانه، عنایت الله فاتحی نژاد

عنوان درس به فارسی: ترجمه از عربی به فارسی (۲)

عنوان درس به انگلیسی: Translation from Arabic to Persian (۲)

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: پایه

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ترجمه از عربی به فارسی (۱)

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آموزش عملی ترجمه از عربی به فارسی

اهداف رفتاری: توانایی ترجمه متون عربی به فارسی

سرفصل درس:

۱. ترجمه قطعاتی از کتاب‌های کهن تا معاصر به انتخاب استاد درس

۲. آموزش تئوریهای معروف ترجمه

روش ارزشیابی:

پروژه	آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری: ۶۰ درصد	۲۰ درصد	۲۰ درصد
	عملکردی		

فهرست منابع:

متون برگزیده از سوی بخش عربی

عنوان درس به فارسی: تاریخ اسلام

The History of Islam : عنوان درس به انگلیسی:

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: پایه

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با تاریخ اسلام از بعثت پیامبر (ص) تا پایان خلفای راشدین

اهداف رفتاری: توانایی فهم، تحلیل، و استدلال بر اساس مفاهیم و مضامین تاریخ اسلام

سرفصل درس:

۱. ضرورت مطالعه تاریخ اسلام

۲. منبع‌شناسی

۳. اوضاع جغرافیایی، اجتماعی، فکری، و سیاسی جزیره العرب پیش از اسلام

۴. نسب رسول خدا از اسماعیل تا عبدالله

۵. ولادت حضرت و مهم‌ترین رویدادهای زندگی تا بعثت

۶. مراحل و شیوه‌های دعوت

۷. نخستین گروندگان

۸. هجرت به حبشه

۹. وفات ابوطالب و خدیجه

۱۰. مقدمات هجر و اوضاع یترب

۱۱. بیعت عقبه اول و دوم

۱۲. هجرت به یثرب

۱۳. عقد اخوت

۱۴. جنگ‌ها

۱۵. رحلت پیامبر

۱۶. سقیفه

۱۷. خلافت ابوبکر

۱۸. خلافت عمر

۱۹. خلافت علی (ع)

روش ارزشیابی:

پروژه	آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری: ۶۰ درصد	۲۰ درصد	۲۰ درصد
	عملکردی		

فهرست منابع:

۱. قرآن کریم.

۲. نهج البلاغه.

۳. سیره ابن‌اسحق

۴. سیره ابن‌هشام

۵. مغازی واقدی

۶. تاریخ طبری

۷. فتوح البلدان بلاذری

۸. وقعه الجمل شیخ مفید

۹. وقعه الصفین نصر بن مزاحم.

۱۰. تاریخ زندگانی پیامبر، آیتی.
۱۱. سیره رسول الله، زریاب خوبی.
۱۲. تاریخ اسلام، فیاض.
۱۳. تاریخ تحلیلی اسلام، شهیدی.
۱۴. جانشینی محمد، مادلونگ.

عنوان درس به فارسی: آشنایی با علوم حدیث

عنوان درس به انگلیسی: An Introduction to Hadith

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: پایه

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با منابع و مصطلحات حدیث

اهداف رفتاری: توانایی فهم، تحلیل، و استدلال بر اساس مفاهیم و مضامین حدیثی

سرفصل درس:

۱. حدیث، اثر، خبر، سنت، رواست

۲. حدیث: متواتر و واحد

۳. خبر واحد: صحیح، حسن، موثق، ضعیف

۴. اقسام حدیث ضعیف

۵. اقسام مشترک

۶. تحمل حدیث

۷. شرایط راوی، جرح و تعدیل

۸. منابع حدیثی شیعه

۹. منابع حدیثی اهل سنت

۱۰. صحاح و سنن حدیثی

۱۱. جوامع حدیثی در دوره متأخر

روش ارزشیابی:

پروژه	آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری: ۶۰ درصد	۲۰ درصد	۲۰ درصد
	عملکردی		

فهرست منابع:

۱. درسنامه علم حدیث، علی نصیری
۲. تاریخ عمومی حدیث، مجید معارف
۳. درایه الحدیث، کاظم مدیر شانه چی
۴. علم الدرایه تطبیقی، سیدرضا مودب
۵. دانش درایه الحدیث، ربانی
۶. اصول الحدیث، عبدالهادی فضلی

عنوان درس به فارسی: آشنایی با قرآن کریم

عنوان درس به انگلیسی: An Introduction to Holy Quran

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: پایه

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با قرآن و تفسیر و فهم آن

اهداف رفتاری: توانایی فهم، تحلیل، و استدلال بر اساس مفاهیم قرآنی

سرفصل درس:

۱. اسامی و اوصاف قرآن کریم.

۲. حقیقت قرآن کریم.

۳. تاریخ قرآن کریم

۴. تحریف‌ناپذیری، حقانیت، اعجاز، و تحدی قرآن کریم.

۵. مقدمات تفسیر

۶. تفسیر و تأویل

۷. تفسیر سوره حمد.

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون‌های نهایی	پروژه
۲۰ درصد	۲۰ درصد	آزمون‌های نوشتاری: ۶۰ درصد	
		عملکردی	

فهرست منابع:

۱. پژوهشی در تاریخ قرآن، سید محمد باقر حجتی.
۲. المیزان، علامه طباطبائی.
۳. البيان في تفسير القرآن، سید ابوالقاسم خویی.
۴. صیانه القرآن عن التحریف، محمدهادی معرفت.
۵. الاتقان، سیوطی.
۶. آموزش علوم قرآنی، محمدهادی معرفت.
۷. شناخت قرآن، علی اکبر کمالی دزفولی.

عنوان درس به فارسی: آشنایی با کلیات فقه و حقوق اسلامی

عنوان درس به انگلیسی: Introduction to General Islamic Jurisprudence and Law

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: پایه

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با ابواب مختلف عبادات، عقود، ایقاعات، و احکام.

اهداف رفتاری: توانایی فهم، تحلیل، و استدلال بر اساس مفاهیم فقهی

سرفصل درس:

۱. تعریف، موضوع، غرض، و فایده فقه

۲. ارتباط فقه با حقوق و اخلاق

۳. رئوس ثمانیه فقه

روش ارزشیابی:

پروژه	آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری: ۶۰ درصد	۲۰ درصد	۲۰ درصد
	عملکردی		

فهرست منابع:

۱. مبادی فقه و اصول، علیرضا فیض.

۲. سلسله بحث‌های فلسفه فقه، مصطفی محقق داماد.

۳. مبانی کلامی اجتهاد، هادوی تهرانی.

۴. مبادی فقه، سیدرضا موسوی،
۵. معرفه ابواب الفقه، محسن فقیهی.

عنوان درس به فارسی: آشنایی با مبانی فقه و حقوق اسلامی

عنوان درس به انگلیسی: An Introduction to the foundations of Islamic Law

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: پایه

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با مبانی فقه و اصول استنباط احکام

اهداف رفتاری: توانایی فهم، تحلیل، و استدلال بر اساس مفاهیم فقهی

سرفصل درس:

۱. اهمیت و ضرورت آشنایی با مبانی فقه و اصول استنباط
۲. تعریف علم اصول فقه
۳. چگونگی پیدایش علم اصول و تاریخچه آن
۴. موضوعات اصول فقه
۵. ادله اجتهادی: کتاب، سنت، قول و فعل و تقریر معصوم، اجماع، عقل
۶. آیات الاحکام
۷. حجیت ظواهر کتاب
۸. خبر واحد و متواتر
۹. اجماع محصل و منقول
۱۰. کشف اجماع از قول معصوم
۱۱. دلیل لفظی و لبی
۱۲. مستقلات عقلیه

۱۳. حجیت عقل

۱۴. مقدمه واجب

۱۵. اجتماع امر و نهی.

۱۶. اصول عملیه: براءت، احتیاط، تخییر، استصحاب،

روش ارزشیابی:

پروژه	آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری: ۶۰ درصد	۲۰ درصد	۲۰ درصد
	عملکردی		

فهرست منابع:

۱. اصول فقه مظفر و شرح آن.
۲. مبانی کلامی اجتهاد، هادی تهرانی
۳. مبادی فقه و اصول، علیرضا فیض
۴. مبادی الاصول، عبدالهادی الفضلی
۵. الوجیز فی اصول الفقه، وهبه الزحیلی.
۶. تقریرات اصول، محمود شهابی.

عنوان درس به فارسی: آشنایی با ادیان بزرگ

عنوان درس به انگلیسی: An Introduction to the Major Religions

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: پایه

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با ادیان دیگر غیر از اسلام

اهداف رفتاری: توانایی فهم، تحلیل، و استدلال بر اساس مفاهیم ادیان بزرگ

سرفصل درس:

۱. دین، ملت، مذهب، شریعت، سنت، ایمان، کلام، الهیات، اسطوره، و...

۲. آشنایی با ادیان هندو و بودایی

۳. آشنایی با آیین زردتشت

۴. آشنایی با دین یهود

۵. آشنایی با مسیحیت

روش ارزشیابی:

پروژه	آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری: ۶۰ درصد	۲۰ درصد	۲۰ درصد
	عملکردی		

فهرست منابع:

۱. تاریخ جامع ادیان، جان ناس، ترجمه علی اصغر حکمت.

۲. جهان مذهبی، ادیان در جوامع امروز، ویر رابرت، ترجمه گواهی.

۳. ادیان آسیایی، مهرداد بهار.

۴. هندوئیسم، سن، ترجمه پاشایی.

عنوان درس به فارسی: مبانی کامپیوتر و کاربرد آن

عنوان درس به انگلیسی: Computer and its Applications

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: پایه

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با مبانی سخت‌افزار و نرم‌افزار

اهداف رفتاری: توانایی فهم، تحلیل، و استدلال فلسفی بر اساس مفاهیم هستی‌شناختی

سرفصل درس:

۱. آشنایی با ساختمان کامپیوتر

۲. آشنایی با سیستم عامل

۳. نرم‌افزارهای دفتری

۴. مبانی اینترنت

۵. آشنایی با نرم‌افزارهای مطالعات دینی و الهیات

روش ارزشیابی:

پروژه	آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری: ۶۰ درصد	۲۰ درصد	۲۰ درصد
	عملکردی		

فهرست منابع:

منابع مناسب به انتخاب استاد که سرفصل‌های فوق را پوشش دهد.

عنوان درس به فارسی: فلسفه‌ی اسلامی ۱

عنوان درس به انگلیسی: Islamic Philosophy ۱

تعداد واحد: ۴

تعداد ساعت: ۶۴

نوع درس: تخصصی الزامی

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با اقسام و احکام کلی وجود، وجوب، امکان، و امتناع

اهداف رفتاری: توانایی فهم، تحلیل، و استدلال فلسفی بر اساس مفاهیم هستی‌شناختی

سرفصل درس:

الف) ماهیت فلسفه

۱. موضوع فلسفه

۲. مبادی فلسفه

۳. مسائل فلسفه

۴. روش فلسفه

ب) احکام کلی وجود

۱. اشتراک معنوی وجود

۲. اصالت وجود و اعتباریت ماهیت

۳. تشکیک وجود

۴. احکام عدم

۵. تکرارناپذیری وجود

ج) اقسام وجود

۱. وجود رابط و مستقل

۲. وجود ذهنی و خارجی

د) مواد ثلاث

۴. وجوب، امکان، و امتناع

۵. بالذات، بالغير، و بالقياس در مواد ثلاث

۶. عینیت ماهیت واجب الوجود با اثبت او

۷. نفی هرگونه جهت امکانی از واجب الوجود

۸. ضرورت علی: تقدم ایجاب بر ایجاد و ابطال نظریه‌ی اولویت

۹. ملاک نیازمندی ممکن به علت

۱۰. احکام ممتنع بالذات

روش ارزشیابی:

پروژه	آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری: ۶۰ درصد	۲۰ درصد	۲۰ درصد
	عملکردی		

فهرست منابع:

نهایة الحکمة، سید محمدحسین طباطبایی، مؤسسة النشر الإسلامی، قم، ۱۴۲۴ هـ.ق.

فهرست مطالعات:

تعلیقه علی نهایة الحکمة، محمد تقی مصباح یزدی، مؤسسه‌ی در راه حق، قم، ۱۴۰۵ هـ.ق.

نهایة الحکمة، سید محمدحسین طباطبایی، با تصحیح و تعلیقات غلامرضا قیاضی، جلد اول، مؤسسه‌ی امام خمینی، قم، ۱۳۸۱.

عنوان درس به فارسی: فلسفه‌ی اسلامی ۲

عنوان درس به انگلیسی: Islamic Philosophy ۲

تعداد واحد: ۴

تعداد ساعت: ۶۴

نوع درس: تخصصی الزامی

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: فلسفه‌ی اسلامی ۱

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با ماهیت، اجزا، اقسام، و احکام آن، و شناخت نظام مقولات دهگانه

اهداف رفتاری: توانایی فهم، تحلیل، و استدلال فلسفی بر اساس مفاهیم ماهوی و درک مبانی ذات‌گرایی

سرفصل درس:

الف) ماهیت

۱. سلب وجود و عدم از ذات ماهیت

۲. اعتبارات ماهیت

۳. کلی و جزئی

۴. ذاتی و عرضی

۵. جنس، فصل، نوع، و مسائل مربوط به آنها

ب) مقولات

۱. تعداد مقولات

۲. تعریف و تقسیم جوهر

۳. جسم

۴. تعریف و اثبات ماده و صورت

۵. جدایی‌ناپذیری ماده و صورت

۶. کمیت و اقسام و احکام آن

۷. کیفیت و اقسام و احکام آن

۸. سایر مقولات: نسبت، مکان، زمان، وضع، ملک، فعل، و انفعال

روش ارزشیابی:

پروژه	آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری: ۶۰ درصد	۲۰ درصد	۲۰ درصد
	عملکردی		

فهرست منابع:

نهایة الحکمة، سید محمدحسین طباطبایی، مؤسسه النشر الإسلامی، قم، ۱۴۲۴ هـ.ق.

فهرست مطالعات:

تعلیقه علی نهایة الحکمة، محمد تقی مصباح یزدی، مؤسسه‌ی در راه حق، قم، ۱۴۰۵ هـ.ق.

نهایة الحکمة، سید محمدحسین طباطبایی، تصحیح و تعلیقات: غلامرضا فیاضی، جلد ۱ و ۲، مؤسسه‌ی امام خمینی، قم، ۱۳۸۱.

عنوان درس به فارسی: فلسفه‌ی اسلامی ۳

عنوان درس به انگلیسی: Islamic Philosophy ۳

تعداد واحد: ۴

تعداد ساعت: ۶۴

نوع درس: تخصصی الزامی

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: فلسفه‌ی اسلامی ۲

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با مفاهیم فلسفی وحدت، کثرت، و علیت

اهداف رفتاری: توانایی فهم، تحلیل، و استدلال فلسفی بر اساس مفاهیم مذکور

سرفصل درس:

الف) وحدت و کثرت

۱. بداهت مفاهیم وحدت و کثرت

۲. اقسام وحدت

۳. هوویت و غیریت و اقسام هر کدام

۴. تناقض، عدم و ملکه، تضاد، تضایف

ب) علیت

۱. اثبات وجود رابطه‌ی علیت

۲. اقسام علت (به‌ویژه علت‌های چهارگانه)

۳. ضرورت علی (وجود بالغیر و بالقیاس در علت و معلول)

۴. قاعده‌ی الواحد

۵. امتناع دور و تسلسل

۶. علت فاعلی و مسائل مربوط به آن
۷. علت غایی و مسائل مربوط به آن
۸. علت مادی و مسائل مربوط به آن
۹. علت صوری و مسائل مربوط به آن
۱۰. علت در اجسام

روش ارزشیابی:

پروژه	آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری: ۶۰ درصد	۲۰ درصد	۲۰ درصد
	عملکردی		

فهرست منابع:

نهایة الحکمة، سید محمدحسین طباطبایی، مؤسسه النشر الإسلامی، قم، ۱۴۲۴ هـ.ق.

فهرست مطالعات:

تعلیقه علی نهایة الحکمة، محمد تقی مصباح یزدی، مؤسسه‌ی در راه حق، قم، ۱۴۰۵ هـ.ق.

نهایة الحکمة، سید محمدحسین طباطبایی، تصحیح و تعلیقات: غلامرضا فیاضی، جلد ۳ و ۲، مؤسسه‌ی امام خمینی، قم، ۱۳۸۱.

عنوان درس به فارسی: فلسفه‌ی اسلامی ۴

عنوان درس به انگلیسی: Islamic Philosophy ۴

تعداد واحد: ۴

تعداد ساعت: ۶۴

نوع درس: تخصصی الزامی

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: فلسفه‌ی اسلامی ۳

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با مفاهیم قوه و فعل، حرکت و زمان، تقدّم و تأخر، حدوث و قدم، عاقل و معقول

اهداف رفتاری: توانایی فهم، تحلیل، و استدلال فلسفی درباره‌ی دگرگونی، زمان، و هستی‌شناسی معرفت

سرفصل درس:

الف) قوه و فعل

۱. مسبوقیت حادث زمانی به ماده و زمان

۲. وجود بالقوه و وجود بالفعل (هستی ثابت و سیال)

۳. تعریف و اقسام حرکت و سکون (دگرگونی و ثبات)

۴. تحلیل هستی‌شناختی درباره‌ی سرآغاز، فرآیند، و سرانجام هر حرکت و دگرگونی

۵. مقولات دگرگونی‌پذیر

۶. حرکت جوهری

۷. محرک و متحرک

۸. زمان

ب) تقدّم و تأخر، حدوث و قدم

۱. تعریف و تقسیم تقدّم و تأخر و معیت

۲. تعریف و تقسیم حدوث و قدم

۳. حدوث قدم زمانی

۴. حدوث و قدم ذاتی

۵. حدوث و قدم بالحق

۶. حدوث و قدم دهری

ج) عقل و عاقل و معقول (علم و عالم و معلوم / هستی‌شناسی معرفت)

۱. تعریف، اقسام، و احکام علم (معرفت)

۲. نظریه‌ی اتحاد عاقل و معقول

۳. علت علم‌آفرین و مبدأ معرفت‌بخش (مفیض صور علمی)

۴. علم حضوری و حصولی

۵. تصور و تصدیق

۶. ادراکات بدیهی و نظری

۷. ادراکات حقیقی و اعتباری

۸. شناخت معلول از راه شناخت علت

روش ارزشیابی:

پروژه	آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری: ۶۰ درصد	۲۰ درصد	۲۰ درصد
	عملکردی		

فهرست منابع:

نهایة الحکمة، سید محمدحسین طباطبایی، مؤسسه النشر الإسلامی، قم، ۱۴۲۴ هـ.ق.

فهرست مطالعات:

تعلیقہ علی نہایۃ الحکمة، محمد تقی مصباح یزدی، مؤسسه‌ی در راه حق، قم، ۱۴۰۵ هـ.ق.

نہایۃ الحکمة، سید محمدحسین طباطبائی، تصحیح و تعلیقات غلامرضا فیاضی، جلد ۱ و ۲، مؤسسه‌ی امام خمینی، قم، ۱۳۸۱.

عنوان درس به فارسی: فلسفه‌ی اسلامی ۵

عنوان درس به انگلیسی: Islamic Philosophy ۵

تعداد واحد: ۴

تعداد ساعت: ۶۴

نوع درس: تخصصی الزامی

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: فلسفه‌ی اسلامی ۴

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با مفاهیم واجب‌الوجود و صفات ذاتی و فعلی او

اهداف رفتاری: توانایی فهم، تحلیل، و استدلال فلسفی درباره‌ی خدا، صفات، و افعال او؛ هم‌چنین مسائلی چون رابطه‌ی خدا و جهان، خدا و انسان، مسئله‌ی شر، و جبر و اختیار.

سرفصل درس:

۱. اثبات وجود خدا

۲. اثبات یگانگی خدا

۳. صفات خدا: اقسام و رابطه‌ی آن‌ها با ذات

۴. علم خدا

۵. قدرت خدا

۶. مسئله‌ی جبر و اختیار

۷. مسئله‌ی شر

۸. حیات، اراده، و کلام خدا

۹. چگونگی پیدایش هستی‌های متکثر از ذات یگانه‌ی خدا

۱۰. سلسله‌مراتب هستی

روش ارزشیابی:

پروژه	آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری: ۶۰ درصد	۲۰ درصد	۲۰ درصد
	عملکردی		

فهرست منابع:

نهایة الحکمة، سید محمدحسین طباطبایی، مؤسسة النشر الإسلامی، قم، ۱۴۲۴ هـ.ق.

فهرست مطالعات:

تعلیقة علی نهایة الحکمة، محمد تقی مصباح یزدی، مؤسسه‌ی در راه حق، قم، ۱۴۰۵ هـ.ق.

نهایة الحکمة، سید محمدحسین طباطبایی، تصحیح و تعلیقات غلامرضا فیاضی، جلد ۴، مؤسسه‌ی امام خمینی، قم، ۱۳۸۱.

عنوان درس به فارسی: فلسفه‌ی اسلامی ۶

عنوان درس به انگلیسی: Islamic Philosophy ۵

تعداد واحد: ۶

تعداد ساعت: ۹۶

نوع درس: تخصصی الزامی

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: فلسفه‌ی اسلامی ۵

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با مفاهیم نفس و معاد

اهداف رفتاری: توانایی فهم، تحلیل، و استدلال فلسفی درباره‌ی رابطه‌ی ذهن و بدن، و مسائل مربوط به مرگ و جاودانگی از

منظر فلسفه‌ی اسلامی

سرفصل درس:

الف) نفس

۱. تعریف نفس

۲. وجود نفس

۳. قوای نفس

۴. قاعده‌ی «النفس فی وحدتها کلّ القوی»

۵. جوهریت نفس

۶. تجرد نفس

۷. حدود نفس (با تکیه بر نظریه‌ی جسمانیة الحدوث و روحانیة البقاء)

۸. بقای نفس

ب) معاد

۱. ابطال تناسخ
۲. معاد روحانی
۳. معاد جسمانی از نظر ملاصدرا
۴. معاد جسمانی از نظر حکیم مدرس زنوزی
۵. این‌همانی بدون دنیوی و اخروی
۶. دفع شبهات مربوط به معاد

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون‌های نهایی	پروژه
۲۰ درصد	۲۰ درصد	آزمون‌های نوشتاری:	
		۶۰ درصد	
		عملکردی	

فهرست منابع:

- علم‌النفس فلسفی، غلامرضا فیاضی، مؤسسه‌ی امام خمینی، قم، ۱۳۸۹.
- شرح المنظومه، ملاهادی سبزواری، ج ۵، تصحیح و تعلیق حسن حسن‌زاده آملی، نشر ناب، قم، ۱۳۷۹.
- شرح بر زاد المسافر، سید جلال‌الدین آشتیانی، دفتر تبلیغات اسلامی، قم، ۱۳۸۱.

فهرست مطالعات:

- معاد از دیدگاه امام خمینی، مؤسسه‌ی تنظیم و نشر آثار امام، تهران، ۱۳۷۸.
- معاد از دیدگاه حکیم مدرس زنوزی، غلامحسین ابراهیمی دینانی، حکمت، تهران، ۱۳۶۸.

عنوان درس به فارسی: تاریخ فلسفه‌ی اسلامی ۱

عنوان درس به انگلیسی: The History of Islamic Philosophy ۱

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: تخصصی الزامی

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با چگونگی انتقال میراث یونانی به جهان اسلام و نحوه‌ی تعامل نخستین فیلسوفان جهان اسلام (مترجمان، کندی، رازی، و فارابی) با این میراث فکری

اهداف رفتاری: شناخت نقش فعال اندیشمندان جهان اسلام در تاریخ فلسفه و ارج‌گزاری به میراث فکری گذشتگان
سرفصل درس:

۱. انتقال علوم یونانی به عالم اسلام و نهضت ترجمه

۲. احوال، افکار، و آثار کندی

۳. احوال، افکار، و آثار قطب‌الدین راوندی و محمد بن زکریای رازی

۴. احوال، افکار، و آثار فارابی

روش ارزشیابی:

پروژه	آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری: ۶۰ درصد	۲۰ درصد	۲۰ درصد
	عملکردی		

فهرست منابع:

سیر فلسفه در جهان اسلام، ماجد فخری، مرکز نشر دانشگاهی، تهران، ۱۳۷۲.

فهرست مطالعات:

تاریخ فلسفه در جهان اسلامی، حنا فاخوری و خلیل جر، ترجمه‌ی عبدالمحمد آیتی، انتشارات علمی فرهنگی، تهران، ۱۳۸۱.

انتقال علوم یونانی به عالم اسلامی، دلیری اولیری، ترجمه‌ی احمد آرام، مرکز نشر دانشگاهی، ۱۳۴۲.

الکندی: فیلسوف العرب، احمد فؤاد اهوانی، الهيئة المصرية العامة للكتاب، قاهره، ۱۹۸۵.

الکندی فیلسوف العرب و الإسلام، رؤوف سیهانی، دار المحجة البيضاء، بیروت، ۲۰۰۶.

السیرة الفلسفیه، محمد بن زکریای رازی، کمیسیون ملی یونسکو، تهران، ۱۳۴۳.

فارابی مؤسس فلسفه‌ی اسلامی، رضا داوری اردکانی، مؤسسه مطالعات و تحقیقات فرهنگی، تهران، ۱۳۶۲.

عنوان درس به فارسی: تاریخ فلسفه‌ی اسلامی ۲

عنوان درس به انگلیسی: The History of Islamic Philosophy ۲

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: تخصصی الزامی

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: تاریخ فلسفه‌ی اسلامی ۱

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با سهم متفکران مسلمان در پیشبرد فکر فلسفی و رویکرد انتقادی آنان به میراث یونانی

اهداف رفتاری: شناخت نقش فعال اندیشمندان جهان اسلام در تاریخ فلسفه و ارج‌گذاری به میراث فکری گذشتگان

سرفصل درس:

۱. احوال، افکار، و آثار ابن‌سینا

۲. احوال، افکار، و آثار اخوان‌الصفا

۳. احوال، افکار، و آثار غزالی

۴. فلسفه‌ی اسلامی در اندلس: ابن‌مسرّه، ابن‌باجه، و ابن‌طفیل

روش ارزشیابی:

بروزه	آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری: ۶۰ درصد	۲۰ درصد	۲۰ درصد
	عملکردی		

فهرست منابع:

سیر فلسفه در جهان اسلام، ماجد فخری، مرکز نشر دانشگاهی، تهران، ۱۳۷۲.

فهرست مطالعات:

- تاریخ فلسفه در جهان اسلامی، حنا فاخوری و خلیل جر، ترجمه‌ی عبدالمحمد آیتی، انتشارات علمی فرهنگی، تهران، ۱۳۸۱.
- ابن‌سینا، قاسم غنی، فرهنگستان ایران، تهران، ۱۳۱۵.
- ابن‌سینا، علی اکبر ولایتی، امیرکبیر، ۱۳۹۱.
- اخوان‌الصفاء: تاریخ و اندیشه، علی اکبر ولایتی، امیرکبیر، ۱۳۹۱.
- فرار از مدرسه: درباره‌ی زندگی و اندیشه‌ی ابوحامد غزالی، عبدالحسین زرین‌کوب، امیر کبیر، تهران، ۱۳۸۵.

عنوان درس به فارسی: تاریخ فلسفه‌ی اسلامی ۳

عنوان درس به انگلیسی: The History of Islamic Philosophy ۳

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: تخصصی الزامی

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: تاریخ فلسفه‌ی اسلامی ۲

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با سهم متفکران مسلمان در پیشبرد فکر فلسفی و رویکرد انتقادی آنان به میراث یونانی
اهداف رفتاری: شناخت نقش فعال اندیشمندان جهان اسلام در تاریخ فلسفه و ارج‌گزاری به میراث فکری گذشتگان
سرفصل درس:

۱. ابن رشد و ناب‌گرایی ارسطویی

۲. ابن خلدون و فلسفه‌ی جامعه و تاریخ

۳. فخر رازی و نقد سنت سینوی

۴. سهروردی و فلسفه‌ی اشراق

۵. ملاصدرا و حکمت متعالیه

روش ارزشیابی:

پروژه	آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری: ۶۰ درصد	۲۰ درصد	۲۰ درصد
	عملکردی		

فهرست منابع:

سیر فلسفه در جهان اسلام، ماجد فخری، مرکز نشر دانشگاهی، تهران، ۱۳۷۲.

فهرست مطالعات:

تاریخ فلسفه در جهان اسلامی، حنا فاخوری و خلیل جر، ترجمه‌ی عبدالمحمد آیتی، انتشارات علمی فرهنگی، تهران، ۱۳۸۱.

ابن‌رشد، دمینیک اوروی، ترجمه‌ی فریدون فاطمی، نشر مرکز، تهران، ۱۳۷۵.

ابن‌خلدون: مورخ، جامعه‌شناس، فیلسوف، ناتانیل اشمیت، ترجمه‌ی غلامرضا جمشیدیها، پژوهشگاه مطالعات فرهنگی و

اجتماعی، تهران، ۱۳۸۸.

زندگی، آرا و آثار فخرالدین رازی، سلیمان اولوداغ، ترجمه‌ی داوود وفایی، مقدمه‌ی علی اصغر حلبی، تهران، نشر صدوق،

۱۳۷۷.

شعاع اندیشه و شهود در فلسفه‌ی سهروردی، غلامحسین ابراهیمی دینانی، حکمت، تهران، ۱۳۸۸.

شرح حال و آرای فلسفی ملاصدرای سید جلال‌الدین آشتیانی، انتشارات نهضت زنان مسلمان، تهران، ۱۳۶۰.

عنوان درس به فارسی: تاریخ فلسفه‌ی غرب ۱

عنوان درس به انگلیسی: The History of Western Philosophy ۱

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: تخصصی الزامی

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با فلسفه‌ی یونان باستان

اهداف رفتاری: شناخت بخشی از پیشینه‌ی فلسفه‌ی اسلامی به‌عنوان بسط و تکمیل فلسفه‌ی یونان باستان

سرفصل درس:

۱. پیشاسقراطیان،

۲. سقراط،

۳. افلاطون،

۴. ارسطو،

۵. فلسفه‌ی پسارسطویی،

۶. نوافلاطون‌گرایی

روش ارزشیابی:

پروژه	آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری: ۶۰ درصد	۲۰ درصد	۲۰ درصد
	عملکردی		

فهرست منابع:

تاریخ انتقادی فلسفه یونان، والتر ترنس استیس، ترجمه‌ی دکتر یوسف شاقول، دانشگاه مفید، قم، ۱۳۸۶.

فهرست مطالعات:

تاریخ فلسفه: یونان و روم، فردریک کاپلستون، ترجمه‌ی جلال‌الدین مجتبوی، علمی فرهنگی و سروش، ۱۳۶۸.

تاریخ فلسفه‌ی یونان، دبلیو. کی. سی. گاتری، ترجمه‌ی مهدی قوام صفری، فکر روز، تهران، ۱۳۷۶.

متفکران یونانی، تئودور گمپرتس، ترجمه‌ی محمد حسن لطفی، خوارزمی، تهران، ۱۳۷۵.

تاریخ فلسفه‌ی غرب، برتراند راسل، ترجمه‌ی نجف دریابندری، پرواز، تهران، ۱۳۶۵.

عنوان درس به فارسی: تاریخ فلسفه‌ی غرب ۲

عنوان درس به انگلیسی: The History of Western Philosophy ۲

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: تخصصی الزامی

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: تاریخ فلسفه‌ی غرب ۱

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با فلسفه‌ی قرون وسطی و فلسفه‌ی جدید

اهداف رفتاری: شناخت جریان‌های فلسفی فراتر از فلسفه‌ی اسلامی به منظور زمینه‌سازی تعامل یا نقادی

سرفصل درس:

الف) فلسفه‌ی قرون وسطی

۱. نفوذ اصالت منطق

۲. نفوذ اصالت کلام

۳. شکاکیت

۴. ارزیابی کلی

ب) فلسفه‌ی جدید

۱. اصالت ریاضیات در فلسفه‌ی دکارت

۲. اصالت روح در فلسفه‌ی دکارت

۳. ایده‌باوری دکارت

۴. انحطاط مکتب دکارت

۵. اصالت فیزیک کانت

۶. اصالت جامعه‌شناسی اوگوست کنت

۷. انحطاط فلسفه‌ی جدید

روش ارزشیابی:

پروژه	آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری: ۶۰ درصد	۲۰ درصد	۲۰ درصد
	عملکردی		

فهرست منابع:

نقد تفکر فلسفی غرب، این ژیلسون، ترجمه‌ی احمد احمدی، سمت، تهران، ۱۳۷۸.

فهرست مطالعات:

تاریخ فلسفه‌ی غرب، برتراند راسل، ترجمه‌ی نجف دریابندری، پرواز، تهران، ۱۳۶۵.

تاریخ فلسفه: فلسفه قرون وسطا، فردریک کاپلستون، ترجمه‌ی ابراهیم دادجو، علمی فرهنگی، ۱۳۹۰.

تاریخ فلسفه: دکارت تا لایبنیتس، فردریک کاپلستون، ترجمه‌ی غلامرضا اعوانی، انتشارات علمی فرهنگی، ۱۳۹۰.

تاریخ فلسفه: ولف تا کانت، فردریک کاپلستون، ترجمه‌ی اسماعیل سعادت، انتشارات علمی فرهنگی، ۱۳۹۰.

افکار کانت، کریم مجتهدی، پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی، تهران، ۱۳۸۸.

عنوان درس به فارسی: تاریخ فلسفه غرب ۳

عنوان درس به انگلیسی: The History of Western Philosophy ۳

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: تخصصی الزامی

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: تاریخ فلسفه غرب ۲

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با فلسفه معاصر

اهداف رفتاری: شناخت جریان‌های فلسفی معاصر به منظور بازخوانی نقادانه‌ی سنت فلسفی

سرفصل درس:

۱. فلسفه‌ی تحلیلی: فرگه، مور، راسل، ویتگنشتاین متقدم، پوزیتویسم منطقی، ویتگنشتاین متأخر، رایل، و...
۲. پراگماتیسم: پیرس، جیمز، مید، دیوئی.
۳. فلسفه‌ی وجودی: کرکگارد، نیچه، هایدگر، سارتر، یاسپرس، مارسل، پدیدارشناسی و هرمنوتیک.
۴. ساختارگرایی: سوسور، لوی استراوس.
۵. پست‌مدرنیسم: لیوتار، فوکو، دریدا، رورتی.
۶. مکتب فرانکفورت: هورهایکمر، آدورنو، مارکوزه، هابرماس.

روش ارزشیابی:

بروزه	آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری: ۶۰ درصد	۲۰ درصد	۲۰ درصد
	عملکردی		

فهرست منابع:

نگاهی به نگرش‌های فلسفی در سده‌ی بیستم، میر عبدالحسین تقیب‌زاده، طهوری، تهران، ۱۳۸۷.

فهرست مطالعات:

تاریخ فلسفه، فردردیک کاپلستون، ج ۸، ترجمه‌ی بهاء‌الدین خرمشاهی، علمی فرهنگی، تهران، ۱۳۷۰.

تاریخ فلسفه، فردردیک کاپلستون، ج ۹، ترجمه‌ی عبدالحسین آذرنگ و سیدمحمد یوسف ثانی، علمی فرهنگی، تهران، ۱۳۷۰.

فلسفه‌ی معاصر اروپایی، ا. م. بوخنسکی، ترجمه‌ی شرف‌الدین خراسانی، علمی فرهنگی، تهران، ۱۳۷۹.

عنوان درس به فارسی: عرفان نظری ۱

عنوان درس به انگلیسی: The Islamic Mysticism ۱

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: تخصصی الزامی

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: فلسفه‌ی اسلامی ۳

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: فراگیری اصول و مبانی عرفان نظری اسلامی

اهداف رفتاری: توانایی، فهم، تحلیل، نقد، و استدلال در حوزه‌ی عرفان نظری

سرفصل:

۱. تعریف عرفان

۲. موضوع عرفان و تفاوت آن با موضوع فلسفه و کلام اسلامی

۳. آشنایی با مهمترین و پر بسامدترین مصطلحات عرفان اسلامی

۴. مباحث وجود شناختی در عرفان اسلامی

۵. وجود من حیث هو هو (حق متعال)

۶. وجود منبسط (نفس الرحمان) و جایگاه آن در وجودشناسی عرفانی

۷. وجود خارجی و ذهنی و نسبت و تفاوت آن با وجود منبسط

۸. وحدت وجود

۹. تقریرهای مختلف از وحدت وجود

۱۰. وحدت شخصی وجود در عرفان ابن عربی و شارحان و منتقدانش

۱۱. احکام کلی وجود در عرفان اسلامی

۱۲. تنزلات وجودی مراتب وجود در قوس نزول در عرفان

۱۳. عقل کلی و نفس کل

۱۴. طبیعت کلی

۱۵. جسم کل

۱۶. هیاء

۱۷. عوالم کلیه و حضرات وجود

۱۸. عالم لاهوت

۱۹. عالم جبروت

۲۰. عالم خیال (مثال)

۲۱. عالم ملک

۲۲. انسان (حضرت جامعه)

روش ارزشیابی:

پروژه	آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری: ۶۰ درصد	۲۰ درصد	۲۰ درصد

	عملکردی		
--	---------	--	--

فهرست منابع:

مقدمه قیصری بر شرح فصوص الحکم

فصوص الحکم

کتاب التوحید و النبوة و الولاية، قیصری

شرح فصوص عبدالرزاق کاشانی

شرح فصوص مؤیدالدین جنیدی

فهرست مطالعات:

لطائف الاعلام فی اشارات اهل الالهام، عبدالرزاق کاشانی

جامع الاسرار و منبع الانوار، سید حیدر آملی

نص النصوص فی شرح الفصوص، سید حیدر آملی

شرح مقدمه قیصری، سید جلال الدین آشتیانی

عنوان درس به فارسی: مبانی نظری عرفان اسلامی ۲

عنوان درس به انگلیسی: ۲ The Islamic Mysticism

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: تخصصی الزامی

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: عرفان نظری ۱

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با نظریه‌ی عرفانی انسان کامل

اهداف رفتاری: توانایی، فهم، تحلیل، نقد، و استدلال در حوزه‌ی عرفان نظری

سرفصل:

۱. اسماء باری تعالی

۲. چیستی اسم

۳. اسم و اسم‌الاسم

۴. کارکرد وجودی اسم در نظام آفرینش اسمایی

۵. کارکرد معرفتی اسم در خدانشناسی عرفانی

۶. نقش اسم در نیایش و پرستش

۷. اقسام اسم:

۸. امهات و ائمه اسماء

۹. اسماء احصاء

۱۰. اسماء ذات، صفات و افعال

۱۱. اسم متأثر

۱۲. اسماء افعال از نظر احکام آنها
۱۳. اسم اعظم و نظریات موجود درباره آن در عرفان اسلامی
۱۴. مسئله اطلاق اسم بر مظاهر اسماء
۱۵. اسم و مسمی
۱۶. عینیت و غیریت اسم و مسمی
۱۷. صفات باری تعالی:
۱۸. چستی صفت در مقایسه با اسم در عرفان
۱۹. اقسام صفات:
۲۰. صفات ایجابی و سلبی
۲۱. اقسام صفات ایجابی
۲۲. صفات جمالی و جلالی
۲۳. صفات جمال جلال
۲۴. صفات جلال جمال
۲۵. عینیت و غیریت صفات با ذات (نسبت صفات با ذات الهی)
۲۶. علم باری تعالی
۲۷. علم به ذات
۲۸. علم به غیر : علم قبل از خلق یا نظریه اعیان
۲۹. علم بعد از خلق
۳۰. حیات باری تعالی
۳۱. قدرت باری تعالی
۳۲. اراده حق تعالی
۳۳. کلام الهی

۳۴. سمع و بصر الهی

روش ارزشیابی:

پروژه	آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری: ۶۰ درصد	۲۰ درصد	۲۰ درصد
	عملکردی		

فهرست منابع:

مقدمه قیصری بر شرح قصص الحکم

قصص الحکم

کتاب التوحید و النبوة و الولاية، قیصری

شرح قصص عبدالرزاق کاشانی

شرح قصص مؤیدالدین جندی

فهرست مطالعات:

لطفائف الاعلام فی اشارات اهل الالهام، عبدالرزاق کاشانی

جامع الاسرار و منبع الانوار، سید حیدر آملی

نص النصوص فی شرح القصص، سید حیدر آملی

شرح مقدمه قیصری، سید جلال الدین آشتیانی

عنوان درس به فارسی: عرفان نظری ۳

عنوان درس به انگلیسی: The Islamic Mysticism ۳

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: تخصصی الزامی

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: عرفان نظری ۲

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: فراگیری اصول و مبانی عرفان نظری اسلامی

اهداف رفتاری: توانایی، فهم، تحلیل، نقد، و استدلال در حوزه‌ی عرفان نظری

سرفصل:

۱. کشف (مکاشفه):

۲. تعریف کشف در لغت و اصطلاح

۳. تقسیم کشف به صوری و معنوی

۴. کشف صوری:

۵. اقسام کشف صوری به حسب مدرک و فاعل شناسا

۶. اقسام کشف صوری به حسب متعلق آن

۷. اقسام کشف صوری به حسب مراتب وجود

۸. کشف معنوی:

۹. اقسام کشف معنوی

۱۰. مسئله حجیت کشف

۱۱. اسباب صحت کشف یا معیارهای تشخیص کشف صحیح در عرفان اسلامی

۱۲. اسباب عدم صحت کشف یا آسیب شناسی کشف در عرفان اسلامی

۱۳. تشابه و تفاوت وحی و الالهام

۱۴. انسان کامل:

۱۵. انسان کامل و نسبت او به حق متعال

۱۶. انسان کامل و منزلت او در عالم و خلق عالم

۱۷. ظهورات و تنزلات حقیقت انسانی

۱۸. انسان کامل در مرتبه علم باری و نسبت او با اعیان و حقایق

۱۹. انسان کامل در عالم جبروت

۲۰. صادر اول در عرفان و فلسفه اسلامی

۲۱. انسان کامل در عالم جسمانی

۲۲. انسان کامل مظهر اسم جامع الله

۲۳. وجه تسمیه انسان

۲۴. ربوبیت مطلقه حقیقت محمدیه (ص)

۲۵. مسئله خلافت انسان

۲۶. وجوب خلافت حقیقت محمدیه (ص) و ضرورت ظهور خلیفه در هر زمان

۲۷. انتقال قطبیت به اولیاء پس از انقطاع نبوت تشریحی

۲۸. روح اعظم و مراتب و اسماء آن در عالم انسانی (عالم صغیر)

۲۹. نبوت، رسالت و ولایت

۳۰. نبی در لغت و اصلاح

۳۱. نبوت عام و خاص در اصطلاح عرفا در مقایسه با دیدگاه متکلمان

۳۲. انواع اهتداء و اهتداء مورد وثوق در اندیشه عرفای مسلمان

۳۳. ولایت

۳۴. ولایت در لغت و اصطلاح

۳۵. نسبت ولایت به نبوت

۳۶. تقسیم ولایت به عامه و خاصه

۳۷. ولایت مطلقه و مقیده

۳۸. مسئله ختم ولایت

۳۹. اقوال متخالف ابن عربی درباره خاتم اولیاء

۴۰. سقوط تکلیف

۴۱. خوارق عادت، کرامات و معجزات

روش ارزشیابی:

پروژه	آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری: ۶۰ درصد	۲۰ درصد	۲۰ درصد
	عملکردی		

فهرست منابع:

مقدمه قیصری بر شرح فصوص الحکم

فصوص الحکم

کتاب التوحید و النبوة و الولاية، قیصری

شرح فصوص عبدالرزاق کاشانی

شرح فصوص مؤیدالدین جندی

فهرست مطالعات:

لطف‌الاعلام فی اشارات اهل الالهام، عبدالرزاق کاشانی

جامع الاسرار و منبع الانوار، سید حیدر آملی

نص النصوص في شرح الفصوص، سيد حيدر آملی
شرح مقدمه قيصری، سيد جلال الدين آشتیانی

عنوان درس به فارسی: فلسفه و تاریخ علم کلام

عنوان درس به انگلیسی: The Philosophy and History of Kalam

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: تخصصی الزامی

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: مطالعه‌ی علم کلام با نگاه مرتبه‌دوم

اهداف رفتاری: شناخت ماهیت علم کلام از فراسو

سرفصل درس:

۱. وجه نام‌گذاری علم کلام

۲. موضوع علم کلام

۳. مبانی علم کلام

۴. مسائل علم کلام

۵. غایت علم کلام

۶. روش علم کلام

۷. تمایز کلام از فلسفه

۸. تاریخچه‌ی علم کلام

۹. مکاتب کلامی و وجوه تمایز آنها

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون‌های نهایی	پروژه
----------------	----------	-----------------	-------

	آزمون‌های نوشتاری:	۲۰ درصد	۲۰ درصد
	۶۰ درصد		
	عملکردی		

فهرست منابع:

شوارق‌الالهام، عبدالرزاق لاهیجی، ج ۱، مؤسسه‌الامام الصادق، قم، ۱۳۸۳.

فلسفه‌ی علم کلام، هری اوسترن ولفسن، ترجمه‌ی احمد آرام، الهدی، تهران، ۱۳۶۸.

فهرست مطالعات:

مذاهب الإسلامیین: المعتزلة، الأشاعرة، الإسماعيلية، القرامطة، النصيرية، عبدالرحمن البدوی، دار العلم للملایین، بیروت، ۱۹۹۷.

هندسه‌ی معرفتی کلام جدید، احد فرامرز قراملکی، مؤسسه‌ی فرهنگی دانش و اندیشه‌ی معاصر، تهران، ۱۳۷۸.

عنوان درس به فارسی: فرق و مکاتب کلامی در تمدن اسلامی

عنوان درس به انگلیسی: The Branches of Kalam in Islam

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: تخصصی اختیاری

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با دیدگاه فرق کلامی

اهداف رفتاری: توانایی، فهم و تحلیل ادله‌ی کلامی بر اساس مذاهب مختلف

سرفصل درس:

۱. کلیات و مقدمات

۲. خوارج

۳. مرجئه

۴. شیعه

۵. معتزله

۶. اشاعره

روش ارزشیابی:

پروژه	آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری: ۶۰ درصد	۲۰ درصد	۲۰ درصد
	عملکردی		

فهرست منابع:

تاریخ شیعه و فرقه‌های اسلام تا قرن چهارم، دکتر مشکور.

مذاهب اسلامیین، عدارحمن بدوی.

فهرست مطالعات:

الملل و النحل، شهرستانی.

عنوان درس به فارسی: کلام ۱

عنوان درس به انگلیسی: Kalam ۱

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: تخصصی الزامی

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: فلسفه و تاریخ علم کلام

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با دیدگاه متکلمان شیعی در باب ذات و صفات خدا

اهداف رفتاری: توانایی، فهم و تحلیل ادله‌ی کلامی بر وجود خدا و صفات او

سرفصل درس:

۱. ادله‌ی اثبات وجود خدا

۲. قدرت خدا

۳. علم خدا

۴. حیات و اراده‌ی خدا

۵. سمیع و بصیر و متکلم بودن خدا

۶. وحدت و بساطت خدا

۷. مکان‌مند نبودن خدا

۸. نفی حلول و اتحاد از خدا

۹. نفی رنج و شادی از خدا

۱۰. غیر مرئی بودن خدا

روش ارزشیابی:

پروژه	آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری: ۶۰ درصد	۲۰ درصد	۲۰ درصد
	عملکردی		

فهرست منابع:

النافع يوم الحشر فی شرح باب حادی عشر، فاضل مقداد، مکتبه العلامة، قم، ۱۴۱۳ هـ.ق.

کشف المراد فی شرح تجرید الاعتقاد، علامه حلی، تصحیح و تعلیق: حسن حسن‌زاده آملی، مؤسسه النشر الإسلامی، قم،

۱۴۲۵ هـ.ق.

فهرست مطالعات:

سوارق‌الالهام، عبدالرزاق لاهیجی، مؤسسه الامام الصادق، قم، ۱۳۸۳.

المحاضرات فی الالهیات، جعفر سبحانی، مؤسسه النشر الإسلامی، قم، ۱۴۱۶ هـ.ق.

آموزش عقاید، محمد تقی مصباح یزدی، سازمان تبلیغات اسلامی، تهران، ۱۳۷۸.

عنوان درس به فارسی: کلام ۲

عنوان درس به انگلیسی: Kalam ۲

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: تخصصی الزامی

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: کلام ۱

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با دیدگاه متکلمان شیعی در باب افعال خدا

اهداف رفتاری: توانایی، فهم و تحلیل ادله‌ی کلامی در باب افعال خدا

سرفصل درس:

۱. حسن و قبح عقلی
۲. خداوند قادر فعل قبیح است ولی فاعل آن نیست
۳. فعل خدا غرض دارد
۴. جبر و اختیار
۵. قضا و قدر
۶. هدایت و ضلالت
۷. عدم تعذیب کودکان
۸. حسن تکلیف
۹. ماهیت و احکام لطف الهی
۱۰. مسئله‌ی شر
۱۱. اعواض، آجال، ارزاق، اسعار، و اصلح

روش ارزشیابی:

پروژه	آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری: ۶۰ درصد	۲۰ درصد	۲۰ درصد
	عملکردی		

فهرست منابع:

کشف المراد فی شرح تجرید الاعتقاد، علامه حلی، تصحیح و تعلیق: حسن حسن‌زاده آملی، مؤسسه النشر الإسلامی، قم، ۱۴۲۵ هـ.ق.

فهرست مطالعات:

سوارق‌الالهام، عبدالرزاق لاهیجی، مؤسسه الامام الصادق، قم، ۱۳۸۳.
المحاضرات فی الالهیات، جعفر سبحانی، مؤسسه النشر الإسلامی، قم، ۱۴۱۶ هـ.ق.
آموزش عقاید، محمد تقی مصباح یزدی، سازمان تبلیغات اسلامی، تهران، ۱۳۷۸.

عنوان درس به فارسی: کلام ۳

عنوان درس به انگلیسی: Kalam ۳

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: تخصصی الزامی

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: کلام ۲

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با دیدگاه متکلمان شیعی در باب نبوت و امامت

اهداف رفتاری: توانایی فهم و تحلیل ادله‌ی کلامی در باب نبوت و امامت

سرفصل درس:

الف) نبوت

۱. حسن بعثت

۲. وجوب بعثت

۳. وجوب عصمت پیامبر

۴. معجزات و کرامات

۵. نبوت حضرت محمد بن عبدالله (ص)

ب) امامت

۱. وجوب نصب امام

۲. وجوب عصمت امام

۳. وجوب افضلیت امام

۴. وجوب نص بر امام

۵. امامت حضرت علی بن ابی طالب (ع) و دیگر ائمه (ع)

۶. عدم امامت دیگران

روش ارزشیابی:

پروژه	آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری: ۶۰ درصد	۲۰ درصد	۲۰ درصد
	عملکردی		

فهرست منابع:

النافع يوم الحشر فی شرح باب حادی عشر، فاضل مقداد، مکتبه العلامه، قم، ۱۴۱۳ هـ.ق.

کشف المراد فی شرح تجرید الاعتقاد، علامه حلی، تصحیح و تعلیق: حسن حسن‌زاده آملی، مؤسسه النشر الإسلامی، قم،

۱۴۲۵ هـ.ق.

فهرست مطالعات:

شوارق‌الالهام، عبدالرزاق لاهیجی، مؤسسه الامام الصادق، قم، ۱۳۸۳.

المحاضرات فی الالهیات، جعفر سبحانی، مؤسسه النشر الإسلامی، قم، ۱۴۱۶ هـ.ق.

آموزش عقاید، محمد تقی مصباح یزدی، سازمان تبلیغات اسلامی، تهران، ۱۳۷۸.

عنوان درس به فارسی: کلام ۴

عنوان درس به انگلیسی: Kalam 4

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: تخصصی الزامی

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: کلام ۳

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با دیدگاه متکلمان شیعی در باب معاد

اهداف رفتاری: توانایی فهم و تحلیل ادله‌ی کلامی در باب معاد

سرفصل درس:

۱. امکان خلق عالم دیگر
۲. امکان معدوم شدن عالم کنونی
۳. چگونگی معدوم شدن
۴. ضرورت معاد جسمانی
۵. پاداش و کیفر اخروی
۶. احباط و تکفیر
۷. پایان یافتن عذاب مرتکبین گناهان کبیره
۸. جواز عفو
۹. شفاعت
۱۰. توبه
۱۱. عذاب قبر و میزان و صراط

۱۲. امر به معروف و نهی از منکر

روش ارزشیابی:

پروژه	آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری: ۶۰ درصد	۲۰ درصد	۲۰ درصد
	عملکردی		

فهرست منابع:

کشف المراد فی شرح تجرید الاعتقاد، علامه حلی، تصحیح و تعلیق: حسن حسن‌زاده آملی، مؤسسه النشر الإسلامی، قم،

۱۴۲۵ هـ.ق.

فهرست مطالعات:

شوارق‌الالهام، عبدالرزاق لاهیجی، مؤسسه الامام الصادق، قم، ۱۳۸۳.

المحاضرات فی الالهیات، جعفر سبحانی، مؤسسه النشر الإسلامی، قم، ۱۴۱۶ هـ.ق.

آموزش عقاید، محمد تقی مصباح یزدی، سازمان تبلیغات اسلامی، تهران، ۱۳۷۸.

عنوان درس به فارسی: خداشناسی در قرآن و حدیث

عنوان درس به انگلیسی: Theology on the Basis of Quran and Tradition

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: تخصصی اختیاری

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با نگاه قرآن و حدیث به خداشناسی

اهداف رفتاری: توانایی فهم و تحلیل عقاید دینی بر اساس متون دینی

سرفصل درس:

۱. تحلیل آیات و روایات مربوط به خدا، و صفات ذات و فعل او
۲. تحلیل آیات و روایات مربوط به نظریه‌ی امر بین الامرین
۳. تحلیل آیات و روایات مربوط به عنایت ازلی
۴. تحلیل آیات و روایات مربوط به قضا و قدر
۵. علم پیشین الهی و اختیار انسان در قرآن و حدیث
۶. تحلیل آیات و روایات مربوط به دعا
۷. تحلیل آیات و روایات مربوط به نسخ و بدها
۸. تحلیل آیات و روایات مربوط به مسئله‌ی شر

روش ارزشیابی:

پروژه	آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های توستاری:	۲۰ درصد	۲۰ درصد

	۶۰ درصد		
	عملکردی		

فهرست منابع:

آیات العقائد، سید ابراهیم حجازی طبسی، بنیاد پژوهشهای آستان قدس رضوی، مشهد، ۱۳۸۸.

علم الیقین فی أصول الدین، ملا محسن فیض کاشانی، تحقیق: محسن بیدارفر، انتشارات بیدار، قم، ۱۳۵۸.

فهرست مطالعات:

شرح الأصول الکافی، ملاصدرا، بنیاد حکمت اسلامی صدرا، تهران، ۱۳۸۴.

عنوان درس به فارسی: کلام جدید

عنوان درس به انگلیسی: Modern Kalam

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: تخصصی اختیاری

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: کلام ۴

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با مسائل جدید کلامی

اهداف رفتاری: توانایی فهم و تحلیل و استدلال در حوزه‌ی مسائل جدید کلامی

سرفصل درس:

۱. ماهیت علم کلام نزد قدما

۲. تمایز کلام جدید و قدیم

۳. تمایز کلام جدید و فلسفه‌ی دین

۴. مسائل جدید کلامی (تجربه‌ی دینی، عقل و دین، علم و دین، زبان دین، وجود خدا، مسئله‌ی شر، کثرت‌گرایی دینی،

و...)

روش ارزشیابی:

پروژه	آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری: ۶۰ درصد	۲۰ درصد	۲۰ درصد
	عملکردی		

فهرست منابع:

جستارهایی در کلام جدید، جمعی از نویسندگان، سمت، تهران، ۱۳۸۱.

عقل و اعتقاد دینی، مایکل پترسون، ترجمه‌ی احمد نراقی و ابراهیم سلطانی، طرح نو، تهران، ۱۳۷۷.

هندسه‌ی معرفتی کلام جدید، احد فرامرز قراملکی، مؤسسه‌ی فرهنگی دانش و اندیشه‌ی معاصر، تهران، ۱۳۷۸.

فهرست مطالعات:

علم و دین، ایان باربور، ترجمه‌ی بهاء الدین خرمشاهی، مرکز نشر دانشگاهی، تهران، ۱۳۷۴.

فلسفه‌ی دین، جان هیک، ترجمه‌ی بهزاد سالکی، الهدی، تهران، ۱۳۹۰.

عنوان درس به فارسی: فلسفه‌ی دین

عنوان درس به انگلیسی: The Philosophy of Religion

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: تخصصی اختیاری

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با فلسفه‌ی دین

اهداف رفتاری: توانایی فهم و تحلیل و استدلال در باب مسائل دینی در چارچوب دین‌شناسی معاصر

سرفصل درس:

۱. تعریف دین

۲. منشأ دین

۳. کارکردهای دین

۴. زبان دین

۵. عقل و دین

۶. علم و دین

۷. اخلاق و دین

۸. خدا

۹. مرگ و جاودانگی

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون‌های نهایی	پروژه
----------------	----------	-----------------	-------

	آزمون‌های نوشتاری:	۲۰ درصد	۲۰ درصد
	۶۰ درصد		
	عملکردی		

فهرست منابع:

فلسفه‌ی دین، جان هیک، ترجمه‌ی بهزاد سالکی، الهدی، تهران، ۱۳۹۰.

فهرست مطالعات:

عقل و اعتقاد دینی، مایکل پترسون، ترجمه‌ی احمد نراقی و ابراهیم سلطانی، طرح نو، تهران، ۱۳۷۷.

علم و دین، ایان باربور، ترجمه‌ی بهاء الدین خرمشاهی، مرکز نشر دانشگاهی، تهران، ۱۳۷۴.

عنوان درس به فارسی: منطق تصوّر

عنوان درس به انگلیسی: The Logic of Concept

تعداد واحد: ۳

تعداد ساعت: ۴۸

نوع درس: تخصصی الزامی

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با اقسام مفهوم و نحوه‌ی تعریف مفاهیم

اهداف رفتاری: توانایی فهم و تحلیل و تعریف مفاهیم علمی و فلسفی

سرفصل درس:

الف) مقدمات

۱. تعریف و ضرورت منطق

۲. علم و اقسام آن

۳. جهل و اقسام آن

۴. تعریف فکر

ب) مباحث الفاظ

۱. اقسام دلالت (عقلی، طبیعی، وضعی)

۲. اقسام دلالت لفظی (مطابقت، تضمن، التزام)

۳. لفظ واحد از حیث وحدت یا کثرت معنا (مختص، مشترک، منقول، مرتجل، حقیقت و مجاز)

۴. الفاظ متعدد از حیث وحدت یا کثرت معنا (ترادف، تباین، تمانل، تخالف، تقابل)

۵. اقسام تقابل (تناقض، عدم و ملکه، تضاد، تضایف)

۶. مفرد و مرکب و اقسام آنها

ج) کلیات

۱. کلی و جزئی و اقسام آنها
۲. نسبت‌های چهارگانه و قواعد حاکم بر آنها
۳. کلی طبیعی، منطقی، و عقلی
۴. ذاتی و عرضی و اصناف آنها
۵. کلیات خمس و مباحث مربوط به آن
۶. اصناف حمل

د) تعریف و تقسیم

۱. مطلوب‌های اصلی
۲. اقسام تعریف (حد تام و ناقص، رسم تام و ناقص، تعریف به مثال، تعریف به تشبیه)
۳. شروط صحت تعریف
۴. تقسیم
۵. اصول تقسیم
۶. انواع تقسیم

روش ارزشیابی:

پروژه	آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری: ۶۰ درصد	۲۰ درصد	۲۰ درصد
	عملکردی		

فهرست منابع:

المنطق، محمدرضا المظفر، دار العلم، قم، ۱۳۸۱.

فهرست مطالعات:

المقرر فی شرح منطق المظفر، السيد رائد الحيدري، ذوی القربى، قم، ۱۳۸۶.

ماهیت و انواع تعريف، نرگس نظرزاد، دانشگاه تبریز، ۱۳۸۱.

عنوان درس به فارسی: منطق تصدیق

عنوان درس به انگلیسی: The Logic of assertion ۱

تعداد واحد: ۳

تعداد ساعت: ۴۸

نوع درس: تخصصی الزامی

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: منطق تصور

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با تعریف، اقسام، و احکام قضیه

اهداف رفتاری: توانایی شناخت و کاربرد درست اقسام قضیه و استنتاج‌های تک‌مقدمه‌ای

سرفصل درس:

الف) تعریف و اقسام قضیه

۱. تعریف قضیه

۲. اقسام قضیه به اعتبار نسبت اجزا (حملی و شرطی، متصل و منفصل، موجب و سالب)

۳. اقسام قضیه به اعتبار موضوع (شخصی، طبیعی، مهمل، محصور)

۴. محصورات چهارگانه و مباحث مربوطه

۵. قضیه‌ی حقیقی، ذهنی، و خارجی

۶. قضیه‌ی معدول و محصل

۷. قضایای موجه (بسیط و مرکب)

۸. شرطی لزومی و انتفاقی

۹. منفصل حقیقی، مانع‌الجمع، مانع‌الخلو

ب) احکام قضایا

۱. مربع تقابل (تناقض، تضاد، دخول تحت تضاد، تداخل)

۲. عکس مستوی

۳. عکس نقیض

۴. نقض موضوع، نقض محمول، نقض تام

۵. استدلال مباشر

روش ارزشیابی:

پروژه	آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری: ۶۰ درصد	۲۰ درصد	۲۰ درصد
	عملکردی		

فهرست منابع:

المنطق، محمدرضا المظفر، دار العلم، قم، ۱۳۸۱.

فهرست مطالعات:

المقرر فی شرح منطق المظفر، السيد رائد الحیدری، ذوی القربی، قم، ۱۳۸۶.

عنوان درس به فارسی: قیاس و برهان

عنوان درس به انگلیسی: Syllogism and Demonstration

تعداد واحد: ۳

تعداد ساعت: ۴۸

نوع درس: تخصصی الزامی

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: منطق تصدیق

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با اقسام استدلال

اهداف رفتاری: توانایی فهم و تحلیل و ارائه‌ی استدلال مطابق با ضوابط منطقی فکر

سرفصل درس:

الف) قیاس

۱. تعریف و اقسام استدلال

۲. استقرا

۳. تمثیل

۴. قیاس

۵. قیاس استثنایی (اتصال و انفصال)

۶. قیاس خلف

۷. قیاس اقتراعی حملی (شکل‌های چهارگانه)

۸. قیاس مساوات

ب) برهان

۱. تعریف برهان

۲. اقسام برهان (انی و لمی، مطلق و غیرمطلق)

۳. علیت در برهان لمی

۴. مشارکت حد و برهان

۵. شروط مقدمات برهان

۶. ذاتی و اولی در برهان

روش ارزشیابی:

پروژه	آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری: ۶۰ درصد	۲۰ درصد	۲۰ درصد
	عملکردی		

فهرست منابع:

المنطق، محمدرضا المظفر، دار العلم، قم، ۱۳۸۱.

فهرست مطالعات:

المقرر فی شرح منطق المظفر، السید رائد الحیدری، ذوی القربی، قم، ۱۳۸۶.

الجواهر النضید، علامه حلی، تصحیح و تعلیق: محسن بیدارفر، انتشارات بیدار، قم، ۱۳۸۱.

عنوان درس به فارسی: جدل

عنوان درس به انگلیسی: Dialectic

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۴

نوع درس: تخصصی الزامی

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: منطق قیاس و برهان

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با نظریه‌ی جدل

اهداف رفتاری: توانایی فهم، تحلیل، نقد و ارائه‌ی استدلال جدلی، و آسیب‌شناسی استدلال‌های خود و دیگران

سرفصل درس:

۱. تعریف جدل و تحلیل استدلال جدلی (مبادی، مقدمات، مسائل، و مطالب)

۲. فنون و مهارت‌های جدل

۳. مواضع اثبات و ابطال

۴. مواضع اولویت

۵. مواضع جنس

۶. مواضع خاصه

۷. مواضع تعریف

۸. مواضع این‌همانی

۹. توصیه‌ها

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون‌های نهایی	پروژه
----------------	----------	-----------------	-------

	آزمون‌های نوشتاری: ۶۰ درصد	۲۰ درصد	۲۰ درصد
	عملکردی		

فهرست منابع:

المنطق، محمدرضا المظفر، دار العلم، قم، ۱۳۸۱.

فهرست مطالعات:

المقرر فی شرح منطق المظفر، السيد رائد الحيدري، ذوی القربی، قم، ۱۳۸۶.

الجواهر النضيد، علامه حلی، تصحيح و تعليق: محسن بيدارفر، انتشارات بيدار، قم، ۱۳۸۱.

عنوان درس به فارسی: مغالطات

عنوان درس به انگلیسی: Fallacies

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۴

نوع درس: تخصصی الزامی

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: قیاس و برهان

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با مغالطات

اهداف رفتاری: توانایی فهم، تحلیل، نقد و آسیب‌شناسی استدلال‌های خود و دیگران

سرفصل درس:

۱. تعریف مغالطه و مسائل مربوط به آن

۲. اقسام مغالطه

۳. مغالطه اشتراک لفظ

۴. مغالطه در هیئت ذاتی لفظ

۵. مغالطه در اعراب و افعال

۶. مهارت

۷. ترکیب مفصل و تفصیل مرکب

۸. ابهام انعکاس

۹. اخذ ما بالعرض مکان ما بالذات

۱۰. سوء اعتبار حمل

۱۱. جمع المسائل

۱۲. سوء تألیف

۱۳. مصادره

۱۴. وضع ما لیس بعلة علة

۱۵. مغالطات بیرونی

روش ارزشیابی:

ارزشیابی مستمر	میان‌ترم	آزمون‌های نهایی	پروژه
۲۰ درصد	۲۰ درصد	آزمون‌های نوشتاری:	
		۶۰ درصد	
		عملکردی	

فهرست منابع:

المنطق، محمدرضا المظفر، دار العلم، قم، ۱۳۸۱.

فهرست مطالعات:

المقرر فی شرح منطق المظفر، السید رائد الحیدری، ذوی القربی، قم، ۱۳۸۶.

الجواهر النضید، علامه حلی، تصحیح و تعلیق: محسن بیدارفر، انتشارات بیدار، قم، ۱۳۸۱.

عنوان درس به فارسی: خطابه و شعر

عنوان درس به انگلیسی: Rhetoric and Poetic

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۴

نوع درس: تخصصی الزامی

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با خطابه و شعر

اهداف رفتاری: توانایی فهم، تحلیل، نقد خطابه و شعر

سرفصل درس:

۱. تعریف خطابه

۲. نیاز به خطابه

۳. فواید خطابه

۴. اجزای خطابه

۵. عمود

۶. استدراجها

۷. شهادت

۸. ارکان خطابه

۹. اقسام خطابه

۱۰. صور تألیف خطابه

۱۱. ضمیر

۱۲. تمثیل
 ۱۳. انواع در خطابه
 ۱۴. توابع
 ۱۵. تعریف و فایده شعر
 ۱۶. علت تأثیر شعر
 ۱۷. ملاک شعریت شعر
 ۱۸. قضایای مخیل
 ۱۹. ملکه شعر
 ۲۰. ارتباط شعر با عقل باطنی
 روش ارزشیابی:

پروژه	آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری:	۲۰ درصد	۲۰ درصد
	۶۰ درصد		
	عملکردی		

فهرست منابع:

المنطق، محمدرضا المظفر، دار العلم، قم، ۱۳۸۱.

فهرست مطالعات:

المقرر فی شرح منطق المظفر، السيد رائد الحیدری، ذوی القربی، قم، ۱۳۸۶.

الجواهر النضید، علامه حلی، تصحیح و تعلیق: محسن بیدارفر، انتشارات بیدار، قم، ۱۳۸۱.

عنوان درس به فارسی: منطق جدید

عنوان درس به انگلیسی: Modern Logic

تعداد واحد: ۴

تعداد ساعت: ۶۴

نوع درس: تخصصی الزامی

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با منطق پایه در چارچوب منطق فرگهراسلی و نظام استنتاج طبیعی

اهداف رفتاری: توانایی فهم، تحلیل، نقد و ارائه استدلال‌های منطقی به روش صوری

سرفصل درس:

الف) نحو منطق جمله‌ها

۱. زبان صوری

۲. قواعد اصلی (وضع مقدم، تقض مضاعف، حذف و معرفی عطف، حذف و معرفی فصل، حذف و معرفی دوشرطی،

برهان خلف)

۳. قواعد فرعی (رفع تالی، قیاس دو وجهی، قیاس انفصالی، عکس نقیض، استلزام، جذب، صدور، تکرار، تعادل،

جابه‌جایی، دموورگان، توزیع‌پذیری، شرکت‌پذیری)

ب) دلالت‌شناسی منطق جمله‌ها

۱. تعبیر

۲. صدق‌پذیری

۳. قواعد معناشناسی

۴. جدول ارزش

۵. راستگو، متناقض، ممکن الصدق

۶. توابع ارزش

۷. اعتبار معنایی و نتیجه‌ی معنایی

۸. اثبات عدم اعتبار

د) فرانظریه‌ی منطق جمله‌ها

۱. فراقضیه‌ی بهنجاری

۲. فراقضیه‌ی سازگاری

۳. فراقضیه‌ی تمامیت

۴. فراقضیه‌ی تصمیم‌پذیری

هـ) نحو منطق محمول‌ها

۱. زبان صوری (ترجمه از زبان طبیعی به زبان صوری)

۲. قواعد اصلی (معرفی و حذف سور کلی، معرفی و حذف سور وجودی)

۳. قواعد فرعی (جابه‌جایی سور، توزیع سور، نقض سور)

۴. معرفی قضیه

۵. انعکاس، تقارن، و تعدی نسبت‌ها

۶. منطق محمول‌ها با این‌همانی

و) دلالت‌شناسی منطق محمول‌ها

۱. تعبیر

۲. صدق‌پذیری

۳. قواعد معناشناسی

۴. اعتبار معنایی و نتیجه‌ی معنایی

۵. حذف سورها در یک تعبیر متناهی

۶. اثبات عدم اعتبار
 (د) فراتر از نظریه‌ی منطقی معمول‌ها
 ۱. فراقضیه‌ی بهنجاری
 ۲. فراقضیه‌ی سازگاری
 ۳. فراقضیه‌ی تمامیت
 ۴. فراقضیه‌ی تصمیم‌ناپذیری

روش ارزشیابی:

پروژه	آزمون‌های نهایی	میان‌ترم	ارزشیابی مستمر
	آزمون‌های نوشتاری: ۶۰ درصد	۲۰ درصد	۲۰ درصد
	عملکردی		

فهرست منابع:

مبانی منطق جدید، لطف‌الله نبوی، سمت، تهران، ۱۳۷۷.

درآمدی به منطق جدید، ضیاء موحد، علمی فرهنگی، تهران، ۱۳۸۳.

فهرست مطالعات:

بنیادهای منطق نگریک، داوید هیلبرت و ویلهلم آکرمان، امیرکبیر، تهران، ۱۳۸۰.

درآمدی نو به منطق نمادین: منطق جمله‌ها، پل تیدمن و هاوارد کهن، ترجمه‌ی رضا اکبری، دانشگاه امام صادق، تهران،

۱۳۸۳.

درآمدی نو به منطق نمادین: منطق معمول‌ها، پل تیدمن و هاوارد کهن، ترجمه‌ی رضا اکبری، دانشگاه امام صادق، تهران،

۱۳۸۳.

عنوان درس به فارسی: فلسفه منطق

The Philosophy of Logic: عنوان درس به انگلیسی:

تعداد واحد: ۲

تعداد ساعت: ۳۲

نوع درس: تخصصی اختیاری

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

آموزش تکمیلی: ندارد

اهداف کلی درس: آشنایی با زیرساخت‌های منطق جدید

اهداف رفتاری: توانایی فهم، تحلیل، نقد و نظر در باب زیربناهای منطق جدید و تمایزات مبنایی آن با منطق قدیم

سرفصل درس:

۱. اعتبار

۲. نام‌ها و سور

۳. صف‌ها و وجود

۴. دلالت بر خود

۵. ضرورت و امکان

۶. شرطی‌ها

۷. آینده و گذشته

۸. این‌همانی و دگرگونی

۹. ابهام

۱۰. احتمال

